Γράφει η δικηγόρος Αθηνώ ν Αναστασία Χρ. Μήλιου*

Τα βασικά λάθη που πρέπει να αποφεύγουμε και οι άμεσες ενέργειες που πρέπει να κάνουμε. ...

Τον τελευταίο καιρό οι έλεγχοι των κλιμακίων του ΙΚΑ στις μικροεπιχειρήσεις έχουν ενταθεί. Οι έλεγχοι είναι απροειδοποίητοι, κρατούν λίγη ώ ρα και δεν δίνουν την ευκαιρία ούτε στον εργαζόμενο αλλά ούτε και στον εργοδότη να αντιδράσει, να δώ σει εξηγήσεις και να δικαιολογήσει την παρουσία ατόμων μέσα στο κατάστημα ή την επιχείρηση που όμως δεν εργάζονται.
Η συνήθης τακτική του ΙΚΑ είναι να θεωρεί ως εργαζόμενο οποιοδήποτε άτομο βρει μέσα στο χώ ρο της επιχείρησης και να τον καταχωρήσει στο δελτίο ελέγχου. Σύμφωνα με το νόμο για οποιονδήποτε παρέχει εργασία και δεν είναι ασφαλισμένος και δηλωμένος στον πίνακα προσωπικού, επιβάλλεται πρόστιμο.
Οι δικαιολογίες τύπου «τον είχα δοκιμαστικά» ή «μόλις σήμερα ξεκίνησε και δεν πρόλαβα ακόμα να του κάνω την πρόσληψη», καλύτερα να μην ακούγονται καθόλου, καθώ ς το μόνο που επιτυγχάνουν είναι να επιβεβαιώ νουν την ύπαρξη της εργασιακής σχέσης.
Το πρώ το και βασικό που πρέπει να γνωρίζουν οι εργοδότες εφόσον οι έλεγχοι γίνονται παντού και χωρίς εξαιρέσεις είναι ότι ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΠΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΝΕΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΗΘΕΙ Ο ΝΟΜΟΣ, ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΔΗΛΑΔΗ Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.
Το πρόστιμο για την αδήλωτη εργασία είναι περίπου 10.000 ευρώ και για την μη αναγραφή του ονόματος στον πίνακα προσωπικού 500 ευρώ . Το πρόστιμο αυτό είναι σταθερό και δεν έχει αυξομειώ σεις.
Πώ ς πρέπει να αντιμετωπίσουμε τώ ρα την επιβολή προστίμου:
1. Αν το ΙΚΑ πράγματι βρει κάποιον μέσα στο χώ ρο μας και τον καταχωρήσει στο δελτίο ελέγχου και το πρόσωπο αυτό δεν εργάζεται στην πραγματικότητα, αλλά είναι κάποιος συγγενής ή φίλος που έτυχε να βρίσκεται μέσα στο χώ ρο της επιχείρησης χωρίς να παρέχει εργασία, δεν θα πρέπει να υπογράψει το δελτίο ελέγχου.
'Εχει τύχει πολλές φορές να πέσουν στα χέρια μου, δελτία ελέγχου με καταχωρημένες πληροφορίες σχετικά με τις αποδοχές ή με την ημερομηνία πρόσληψης οι οποίες είναι ψευδείς και έχουν συμπληρωθεί από τα όργανα του ΙΚΑ μόνο για να συμπληρωθούν τα στοιχεία του δελτίου που απαιτεί ο νόμος.
Σε τέτοια περίπτωση ο δήθεν εργαζόμενος θα πρέπει να αρνηθεί να υπογράψει δίπλα στο όνομά του στο δελτίο ελέγχου. Στην χειρότερη περίπτωση θα πρέπει να υπογράψει με την επιφύλαξη κάθε νόμιμου δικαιώ ματος και αν μπορεί και του δοθεί η ευκαιρία να γράψει ότι αρνείται αυτά που του καταχωρίζουν.

Το ίδιο θα πρέπει να κάνει και ο εργοδότης. Δηλαδή δεν θα πρέπει μόνο να υπογράψει αλλά να γράψει, αν μπορεί, ότι δηλώ θηκε ότι ο τάδε δεν είναι εργαζόμενος, άλλως να υπογράψει με επιφύλαξη.
2. Αν κάποιος δεν είναι εργαζόμενος ΔΕΝ ΠΡΟΒΑΙΝΟΥΜΕ στην μεταγενέστερη πρόσληψή του. Αυτή είναι μια οδηγία/συμβουλή των λογιστώ ν και είναι ΛΑΘΟΣ! Με τον τρόπο αυτό αναγνωρίζουμε την ύπαρξη εργασιακής σχέσης με τον άνθρωπο αυτό και αφαιρούμε από τον εαυτό μας ένα πολύ βασικό, πραγματικό και νομικό επιχείρημα ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση εργασίας οπότε δεν μπορεί να επιβληθεί το πρόστιμο.
Ο νόμος είναι ξεκάθαρος σε αυτό το κομμάτι. Η πρόσληψη πρέπει να προηγηθεί της έναρξης εργασίας. Η μεταγενέστερη πρόσληψη δεν θεραπεύει, ούτε δικαιολογεί την εργασία χωρίς πρόσληψη και ασφάλιση. Αντιθέτως ενδυναμώ νει το λόγο ύπαρξης του προστίμου.
3. Λίγες μέρες μετά τον έλεγχο, κοινοποιείται στον εργοδότη η πράξη επιβολής προστίμου την οποία μπορεί να προσβάλλει μόνο με προσφυγή, εντός 60 ημερώ ν από την κοινοποίηση σε αυτόν. Η άσκηση προσφυγής από μόνη της δεν αναστέλλει την πληρωμή του προστίμου γι'αυτό πρακτικά την προσφυγή ακολουθεί και η αίτηση αναστολής, η οποία αν γίνει δεκτή από το δικαστήριο αναστέλλει την αναζήτηση του προστίμου μέχρι την έκδοση απόφασης επί της προσφυγής.
4. Για να υπάρχουν περισσότερες πιθανότητες να ευδοκιμήσουν τόσο η προσφυγή όσο και η αναστολή, πρέπει να γίνουν ένορκες βεβαιώ σεις των ατόμων για τα οποία επιβλήθηκαν τα πρόστιμα. Επομένως είναι σημαντικό να έχουμε τα στοιχεία επικοινωνίας τους ώ στε όταν τους χρειαστούμε να μπορούμε να τους βρούμε.
Οι ένορκες βεβαιώ σεις γίνονται είτε στο ειρηνοδικείο είτε σε συμβολαιογράφο. Ο μάρτυρας απλά υπογράφει ένα έγγραφο που περιέχει την κατάθεσή του. Δεν ερωτάται για τίποτα άλλο πέραν του αν βεβαιώ νει ότι το περιεχόμενο του έγγραφου είναι αληθές.
Στην ένορκη θα αναφέρεται με ευκρίνεια και λεπτομέρειες η σχέση του με τον εργοδότη, πώ ς και για ποιο λόγο βρέθηκε στο κατάστημα την συγκεκριμένη ημέρα και ώ ρα, ότι δεν ήταν εργαζόμενος κα όποια άλλη πληροφορία σχετίζεται με την κάθε περίπτωση.
Φυσικά όλα τα ανωτέρω γίνονται και εφαρμόζονται για τις περιπτώ σεις εκείνες που ο καταχωρημένος ως εργαζόμενος ΔΕΝ ΗΤΑΝ εργαζόμενος.
Οι αναστολές γίνονται συνήθως δεκτές, εφόσον αποδειχθεί ότι η επιχείρηση ή ο εργοδότης δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να αποπληρώ σει το πρόστιμο, η καταβολή του οποίου θα του επιφέρει τεράστια οικονομική ζημία.
Αν δεν ασκηθεί η προσφυγή εντός των 60 ημερώ ν, χάνεται η προθεσμία και το πρόστιμο γίνεται άμεσα απαιτητό με κίνδυνο ακόμα και πλειστηριασμού ακινήτου, κατάσχεση εμπορευμάτων και δέσμευση τραπεζικώ ν λογαριασμώ ν.

Αναστασία Χρ. Μήλιου
Δικηγόρος παρ'Εφέταις Αθηνών
Λεωφ. Μεσογείων 403, Αγία Παρασκευή
Τηλ. 213-0338950, 6945-028153
e-mail: natmil@otenet.gr, www.legalaction.gr
fb: Αναστασία Μήλιου